

**Informacja po 7. Forum Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego (Sztokholm, 8-9 listopada br.)
oraz po spotkaniu Narodowych Koordynatorów SUERMB (Sztokholm, 10 listopada br.)**

8-9 listopada br. w Sztokholmie odbyło się 7. Forum Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego. Hasłem przewodnim była przyszłość regionu Morza Bałtyckiego - *One Region, One Future – Vision 2030 for the Baltic Sea Region*. Konferencja, która jest najważniejszym corocznym wydarzeniem poświęconym SUERMB, zgromadziła w tym roku rekordową liczbę ok. 1200 uczestników. Organizatorzy (rząd Szwecji, Nordycka Rada Ministrów, Komisja Europejska - finansowanie z Programu Interreg Region Morza Bałtyckiego) zaoferowali ok. 40 paneli, warsztatów i spotkań o różnorodnej tematyce, ukierunkowanych na dyskusje o przyszłości regionu. Debaty dotyczyły rozwoju gospodarczego, połączeń transportowych, sektorów kreatywnych, ochrony środowiska, zmian klimatycznych, przedsiębiorczości młodych, biogospodarki, morskiego planowania przestrzennego i innych zagadnień istotnych z punktu widzenia rozwoju regionu. Inspiracją dla dyskusji prowadzonych podczas Forum był raport nt. wizji rozwoju współpracy w regionie „*Looking towards 2030: Preparing the Baltic Sea Region for the future*”¹. Podczas przerw w ramach Creative Lounge prowadzone były spotkania, których celem była identyfikacja partnerów projektowych i dotarcie do właściwych Koordynatorów Obszarów Tematycznych i Działań Horyzontalnych SUERMB przez instytucje zainteresowane współpracą w danym obszarze.

W Forum SUERMB wzięli udział m.in. Premierzy Szwecji S. Löfven i Finlandii J. Sipilä oraz Komisarz ds. polityki regionalnej Corina Crețu. Najwyższym przedstawicielem Polski był **Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju Pan Jerzy Kwieciński**. Głównym moderatorem Forum była polska dziennikarka Monika Zamachowska.

Premier Szwecji Stefan Löfven otwierając Forum podkreślił, że celem spotkania jest ważna refleksja nt. przyszłości regionu. Odwołując się do skomplikowanej przeszłości tej części Europy podkreślił, że rozszerzenie UE stworzyło nowe możliwości współpracy, które chcemy w pełni wykorzystywać. Odniósł się do pogarszającego się stanu bezpieczeństwa w regionie, który grozi nowym wyścigiem zbrojeń i paraliżem współpracy. Przywołał koncepcję wspólnego bezpieczeństwa, opartego na współpracy, dialogu, zaufaniu i prawie międzynarodowym. Przyszłość współpracy nad Bałtykiem powinna opierać się na takim dialogu, ale też na handlu i inwestycjach.

Jako jedne z głównych wyzwań globalnych wymienił biedę i zmiany klimatyczne. Odpowiedzią powinno być zapewnienie równości i zrównoważonego rozwoju, w których to kwestiach Europa Północna powinna być liderem. Premier Löfven zwrócił uwagę na problemy środowiskowe Bałtyku oraz rosnący ruch statków morskich, który do 2030 ma się podwoić, stwarzając dodatkowe zagrożenie dla wrażliwego ekosystemu. Podkreślił potrzebę rozwoju cyfrowego i odejścia od paliw kopalnych.

Premier Finlandii Juha Sipilä skupił się na ekonomicznym i innowacyjnym potencjale regionu, podkreślając konieczność rozwoju gospodarki cyfrowej, cyrkulacyjnej i biogospodarki. Postulował ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, pełniejsze korzystanie ze źródeł odnawialnych i inwestycje

---

¹ <http://www.strategyforum2016.eu/media/reports/looking-towards-2030-report-33885447>. W raporcie identyfikuje się 4 główne trendy, które ukształtują przyszłość regionu: (1) zmieniająca się presja demograficzna, (2) nowe trendy w gospodarce i innowacjach, (3) pogłębienie dialogu nt. środowiska, (4) zmiany systemów zarządzania i demokratycznego podejmowania decyzji.

w czyste technologie. Zaapelował o tworzenie stabilnych warunków dla rozwoju innowacyjnych przedsiębiorstw. Region Bałtyku mógłby stać się globalnym ośrodkiem, dostarczającym wiedzy z zakresu zarządzania danymi. Podobnie jak premier Szwecji, zwrócił uwagę na konieczność poprawy stanu środowiska Bałtyku oraz na ryzyko związane z rosnącym wolumenem towarów transportowanych drogą morską. Zagrożenia można złagodzić poprzez rozwój współpracy, w tym inteligentnych usług nawigacyjnych oraz wymianę informacji. Przyznając, że ostatni „rozwój zdarzeń w Rosji i napięcia w relacjach Rosji z jej sąsiadami powodują pewien niepokój”, podkreślił konieczność utrzymania dialogu z Moskwą w tych sprawach, które uznajemy za istotne.

Komisarz ds. polityki regionalnej Corina Crețu podkreślała wyjątkowość SUERMB, która jest punktem odniesienia dla innych strategii makroregionalnych UE. Region jest stabilny, zamożny, przoduje w rankingach innowacyjności i konkurencyjności, choć nie jest pozbawiony wyzwań, które można skutecznie rozwiązać jedynie poprzez współpracę międzynarodową. W takich przypadkach SUERMB jest narzędziem, które można z powodzeniem wykorzystywać do realizacji wspólnych celów. Zdaniem Komisarz, współpraca makroregionalna nad Bałtykiem przynosi nie tylko praktyczne korzyści, angażując szczeble rządowy, regionalny i lokalny, ale w dobie kryzysu oceny projektu europejskiego jest również dobrym przykładem nowych możliwości współpracy jakie stwarza Unia Europejska. Za szczególną wartość SUERMB uznała łączenie wysiłków i mobilizację zasobów wielu krajów i instytucji, w tym unijnych, na rzecz osiągnięcia tych samych celów. Jednym z przykładów jest uruchomienie środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, z wykorzystaniem tzw. komponentu współpracy transnarodowej (*transnational cooperation component*), czy dyskusje w ramach powołanej niedawno Sieci Instytucji Zarządzających programami operacyjnymi². Finansowanie SUERMB nie powinno się jednak ograniczać do środków polityki spójności. Dlatego istotną kwestią będzie uruchomienie portalu informującego o możliwościach finansowania dla projektów SUERMB, nad którym pracuje INTERACT i Instytut Szwedzki. Komisarz Crețu podkreśliła kluczową rolę działań komunikacyjnych dla pełnego powodzenia SUERMB. Poinformowała, że do końca roku KE zaprezentuje raport podsumowujący postępy wdrażania czterech istniejących strategii makroregionalnych (bałtyckiej, dunajskiej, adriatycko-jońskiej i alpejskiej). Będzie to okazja do nowych propozycji czy korekt.

Sekretarz Stanu w MR Pan Jerzy Kwieciński wziął udział w panelu „*Walk the Talk - Implementing Sustainable Development Goals in the Baltic Sea Region*”. Pan Minister podkreślił, że Polska przykłada dużą wagę do zrównoważonego rozwoju zarówno na płaszczyźnie krajowej (Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju), jak i regionalnej, czego dowodem było wypracowanie i przyjęcie podczas polskiej prezydencji w Radzie Państw Morza Bałtyckiego (RPMB) Deklaracji „*Baltic 2030: Renewing the Commitment to Sustainable Development in the Baltic Sea Region*”. Pan Minister zaznaczył, że zrównoważony rozwój był jednym z trzech priorytetów polskiej prezydencji w RPMB. Podkreślił także, że Polska postrzega zrównoważony rozwój w sposób szeroki (istotne są nie tylko kwestie gospodarcze, ale także spójność społeczna i terytorialna).³

Wspólnie z Forum SUERMB odbył się **18. Szczyt Bałtyckiego Forum Rozwoju** (8.11). Podczas Szczytu tradycyjnie zaprezentowano „*Political State of the Region Report*”. Raport skupia się na zmianach w regionie jakie zaszły w wyniku rosyjskiej agresji na Ukrainę i aneksji Krymu. Odnosi się do współpracy energetycznej (w tym kwestii Nord Stream) oraz analizuje rosyjskie zaangażowanie w Arktyce w relacji do roli Rosji w regionie Morza Bałtyckiego. Raport powstał przy współpracy

² Uruchomiona 19.05.2016 r., w czasie polskiego przewodnictwa w gronie Narodowych Koordynatorów ds. SUERMB.

³ Szczegółowe podsumowania wszystkich paneli dostępne będą na: <http://www.strategyforum2016.eu>.

z Nordycką Radą Ministrów i Biurem Fundacji Konrada Adenauera w Rydze. Rosyjscy analitycy nie wzięli udziału w przygotowaniu tej edycji dokumentu.⁴

10.11.2016 r., po zakończeniu Forum, odbyło się **spotkanie Narodowych Koordynatorów ds. Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego**. Główne elementy dyskusji i postanowienia:

- Wskazano na potrzebę wypracowania mechanizmu, na podstawie którego państwa będą sprawować kolejne przewodnictwa w gronie Narodowych Koordynatorów (NK)⁵ i organizować doroczne Fora SUERMB. Obecnie przewodnictwo odbywa się na zasadzie dobrowolności. Zgodzono się, że powinno trwać 12 miesięcy, a nie jak pierwotnie zakładano – 6. W związku z obecnym finansowaniem Dorocznych Forów SUERMB w ramach Programu Interreg Region Morza Bałtyckiego (IBSR), istnieje potrzeba dużo wcześniejszego planowania – wniosek do IBSR ws. finansowania Forum SUERMB w roku 2019 powinien zostać przygotowany już na początku 2017 r. Pogłębiona dyskusja na ten temat odbędzie się na kolejnym spotkaniu NK.
- Na prośbę Koordynatorów Obszarów Tematycznych i Działań Horyzontalnych SUERMB (PACs/HACs), uzgodniono, że raporty (niekiedy częściowe) ze spotkań NK będą przekazywane do wiadomości PACs i HACs.
- NK ocenili rezultaty drugiego naboru do Programu IBSR w zakresie działań ukierunkowanych na wsparcie wdrażania SUERMB. Zgodnie z procedurami IBSR rezultaty są niejawnne.
- Przyjęto nowy Projekt Flagowy w ramach Obszaru Tematycznego Niebezpieczne Substancje (PA Hazards).
- Zapis nowego fragmentu w Obszarze Tematycznym Edukacja dot. migracji zostanie uzgodniony w ramach procedury pisemnej.
- Omówiono propozycję skierowaną do NK SUERMB ze strony NK Słowenii w ramach Strategii UE dla Dunaju dot. organizacji spotkania NK strategii bałtyckiej i dunajskiej nt. wyzwań związanych z zarządzaniem wielopoziomowym oraz komunikacją.
- 8. Forum SUERMB odbędzie się w dn. 13-14.06.2017 r. w Berlinie w siedzibie MSZ DE.
- Przewodniczący (SE) poinformował o planowanej konferencji prezydentów miast, która odbędzie się 6-7.03.2017 w Sztokholmie. Wydarzenie będzie nawiązywało do wdrażania SUERMB.⁶

---

⁴ Więcej na: <http://www.bdforum.org/18bdfsummit2016>.

⁵ Polska sprawowała przewodnictwo w gronie NK od lipca 2015 do czerwca 2016 r. Obecnie jest to Szwecja, następnie do czerwca 2018 r. Estonia. Forum SUERMB w 2017 odbędzie się w Berlinie, a w 2018 r. w Tallinnie. Na razie nikt nie zgłosił się jako gospodarz Forum w 2019 r.

⁶ <http://www.balticseafuture.org>